

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Nysie

na rok szkolny 2016 – 2017

„Wychowawca, który nie włacza, a wyzwala, nie ciągnie, a wznosi, nie ugniata, a kształtuje, nie dyktuje, a uczy, nie żąda, a zapytuje, przeżyje wraz z dzieckiem wiele natchnionych chwil (...)”

Janusz Korczak

Wychowanie – jest uczeniem się szczególnego rodzaju – uczeniem się postaw, rozwijaniem wrażliwości, także odkrywaniem swoich zdolności, możliwości, mocnych stron i budowaniem na nich własnej tożsamości i siły. Jest też uczeniem się konstruktywnego radzenia sobie z własnymi brakami, trudnościami i negatywnymi emocjami. Jest, więc budowaniem człowieczeństwa.

Jednym z najważniejszych zadań programu wychowawczego jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju wychowanków. Program wychowawczy stanowi także wytyczne do pracy wychowawczej dla dyrektora szkoły, wychowawców klas, pedagoga, psychologa, nauczycieli, samorządu uczniowskiego oraz innych organizacji i podmiotów wspomagających pracę szkoły.

Treści opracowanego programu wychowawczego pozostają w zgodności z:

1. Konstytucją RP,
2. Powszechną Deklaracją Praw Człowieka,
3. Międzynarodową Konwencją Praw Człowieka,
4. Ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. ze zmianami,
5. Rządowym Programem „Bezpieczna i Przyjazna Szkoła” (2014-2016),
6. Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,
7. Statutem Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Nysie
8. Rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Założenia podstawowe:

1. Pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość człowieka i najistotniejsze wartości życia ludzkiego jest rodzina, a pierwszymi powołanymi i uprawnionymi do wychowania swoich dzieci są rodzice; działania podejmowane przez szkołę mają za zadanie wspomagać i uzupełniać w tym zadaniu rodziców.
2. Wychowanie uczniów w naszej szkole stawiamy na równi z wiedzą i umiejętnościami ucznia, dbając o jego wszechstronny rozwój osobowy i kształcenie takiego człowieka, który szanuje siebie, otaczających go ludzi i jest otwarty na świat zewnętrzny, umie zgodnie żyć z innymi i dla innych. Dbą o własne zdrowie,
3. Wychowanie w szkole to:
  - przygotowanie uczniów do samodzielnego życia i pracy
  - kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu
  - modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
  - ukierunkowanie rozwoju ucznia
  - rozwijanie indywidualnych zainteresowań ucznia
  - przygotowanie ucznia do zmieniającej się rzeczywistości
  - nabycie umiejętności planowania własnej kariery.
4. Społeczność szkolną tworzą i decydują o jej kształcie zarówno dyrektor szkoły, nauczyciele, uczniowie wraz z rodzicami oraz pozostali pracownicy szkoły.
5. Każdy członek społeczności szkolnej jest świadomy, że wolność niesie z sobą trud odpowiedzialności za dokonywane wybory.
6. Zasadą wszystkich członków wspólnoty jest zaangażowanie w życie szkoły.
7. Podstawowym prawem i obowiązkiem w szkole jest nauka i uczestniczenie w zajęciach.
8. Najważniejszym elementem systemu wychowawczego jest cierpliwa, wytrwała, odpowiedzialna oraz skuteczna praca.
9. Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły są wychowawcami - wychowują swoją osobowością i zachowaniem. Młodzież powinna iść do szkoły z ochotą, spotykać się w niej z życzliwością i przyjaźnią.
10. Szkoła wychowuje uczniów do samodzielnego podejmowania zadań w życiu społecznym i publicznym państwa, pozostawia im jednak pełną swobodę wyborów politycznych.

Prawa i obowiązki uczniów są regulowane odpowiednimi zapisami w Statucie Szkoły.

CELE GŁÓWNE :

Najważniejszym celem wychowawczym szkoły jest wszechstronny rozwój osobowy uczniów tj. ich sfery intelektualnej, psychicznej, społecznej, fizycznej, moralnej i duchowej oraz przygotowanie uczniów do uczestniczenia w życiu kulturalnym i społecznym.

We współpracy z rodzicami i instytucjami działającymi na rzecz dobra dziecka, wypracowanie na gruncie opiekuńczej i wychowawczej roli szkoły, możliwie jak najwyższego poczucia odpowiedzialności ucznia w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, przeciwdziałania przemocy, zapobiegania demoralizacji i przestępczości oraz ochrony zdrowia i życia, jako wartości najcenniejszych.

Dalsze wdrażanie założeń programu rządowego „Bezpieczna i przyjazna szkoła” promującego ideę zaufania pomiędzy światem dorosłych, a światem dzieci, które powinno być podstawą skutecznych działań wychowawczych.

Popularyzacja i realizacja idei skupienia się na motywowaniu uczniów do nauki, odkrywaniu i rozwijaniu ich talentów, współtworzeniu w placówce, przez wszystkich członków społeczności szkolnej, twórczego, przyjaznego miejsca pracy i rozwoju osobistego dla każdego z uczniów.

Równie ważnym celem jest efektywna współpraca z rodzicami w zakresie realizacji i wspomagania szkoły, jak i kontynuowania działań wychowawczych szkoły w środowisku pozaszkolnym, które są ustalane za obustronnym porozumieniem.

Treści wychowawcze skupione są wokół następujących haseł:

- wdrażanie do tworzenia wspólnoty klasowej i szkolnej,
- wspieranie rozwoju ucznia z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb, w tym rozwijanie zainteresowań i pasji,
- zachęcanie do udziału w życiu publicznym szkoły, regionu, kraju, promowanie idei samorządności,
- rozwijanie umiejętności społecznych i emocjonalnych,
- promowanie bezpiecznego i zdrowego stylu życia,
- rozwijanie samodzielności, przedsiębiorczości i poczucia odpowiedzialności,
- kształcenie umiejętności uczenia się przez całe życie,
- rozwijanie poczucia solidarności i pomaganie sobie nawzajem.

ZADANIA I CELE SZCZEGÓŁOWE:

- rozwijanie umiejętności prawidłowej, skutecznej komunikacji i współzycia w grupie,
- organizowanie spotkań i imprez klasowych, szkolnych itp.
- inspirowanie i wspieranie inicjatyw uczniowskich,
- wdrażanie do współdziałania w zespole,
- wdrażanie do wypełniania dodatkowych obowiązków w klasie i w szkole,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie klasy i szkoły,
- zachęcanie do udziału w konkursach i imprezach organizowanych w szkole i poza nią,
- kształtowanie umiejętności określania swoich mocnych i słabych stron,
- stwarzanie możliwości niesienia pomocy,
- czynne włączanie się do działań na rzecz potrzebujących

- kształcenie prospołecznej postawy wobec innych ludzi,
- zapoznanie z ważnymi wydarzeniami z historii Polski i świata,
- zapoznanie historią szkoły i jej ceremoniałem,
- rozwijanie postawy patriotyzmu oraz szacunku wobec polskich tradycji, obyczajów i świąt,
- uwrażliwienie na zagrożenia współczesnego środowiska naturalnego oraz krzewienie potrzeby jego ochrony,
- poznawanie najbliższej okolicy, jej walorów przyrodniczych, kulturowych,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym,
- kształtowanie znaczenia edukacji w życiu ucznia oraz odpowiedzialności za budowanie prestiżu Szkoły,
- rozbudzanie zainteresowań sztuką i kształtowanie właściwej postawy do jej odbioru,
- stymulowanie rozwoju zainteresowań i zdolności uczniów,
- pobudzanie inwencji twórczej, rozwijanie kreatywności,
- wdrażanie do wypełniania obowiązków ucznia,
- uczenie kreatywności w myśleniu i działaniu,
- diagnozowanie efektywności podejmowanych działań wychowawczych,
- wyrównywanie szans edukacyjnych i kulturowych,
- kształtowanie właściwych postaw sprzyjających rozwiązywaniu konfliktów i niwelujących zachowania agresywne,
- działania zapobiegawcze absencji uczniów,
- organizacja spotkań, zajęć w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy,
- wdrażanie i przestrzeganie zasad zachowania na lekcji i na przerwie oraz powszechnie przyjętych norm obyczajowych,
- angażowanie rodziców do aktywnego udziału w życiu klasy i szkoły,
- wspieranie rozwoju kompetencji wychowawczych rodziców,
- kontynuacja spotkań z Policją, terapeutą uzależnień i innymi instytucjami, które wspierają opiekuńczo – wychowawczą rolę szkoły,
- lekcje i zajęcia otwarte,
- spotkania i zajęcia integracyjne,
- umacnianie kształtowania nawyków zdrowotno – higienicznych oraz zdrowego i aktywnego trybu życia i wypoczynku,
- rozwijanie zainteresowań sportowych oraz turystyczno-krajoznawczych,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w nagłych wypadkach i sytuacjach zagrożenia,
- tworzenie struktur samorządu klasowego i szkolnego,
- edukacja w zakresie praw i obowiązków dziecka i człowieka oraz ucznia,
- organizowanie i przeprowadzanie akcji charytatywnych, propagowanie wolontariatu.

FORMY I METODY REALIZACJI CELÓW WYCHOWAWCZYCH:

- pogadanki,
- dyskusje na forum klasy,
- zajęcia warsztatowe,
- wykorzystywanie pomocy audiowizualnych i technologii komputerowej,
- gry i zabawy,
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna uczniów,
- treningi umiejętności,
- projektowanie dokumentów,
- symulacje,

- wycieczki tematyczne i turystyczno – krajoznawcze,
- praca w zespołach klasowych,
- praca w zespołach zadaniowych,
- praca w grupach,
- praca indywidualna.

POWINNOŚCI WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH ORAZ PODMIOTÓW SZKOŁY

Wychowawcy klas:

- diagnozowanie sytuacji edukacyjnej, zdrowotnej, wychowawczej i rodzinnej uczniów,
- zbadanie źródeł trudności i problemów uczniów zagrożonych niepowodzeniami szkolnymi, patologią lub niedostosowaniem społecznym oraz podjęcie odpowiednich działań aby im zaradzić,
- otoczenie opieką uczniów z trudnościami w nauce lub sprawiającymi trudności wychowawcze (współpraca z rodzicami, innymi nauczycielami, instytucjami),
- wspieranie edukacyjne rodziców,
- koordynowanie działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli pracujących w zespole wychowawczym,
- organizowanie opieki i pomocy materialnej dla ucznia we współpracy z pedagogiem i psychologiem szkolnym,
- pomoc w organizowaniu czasu wolnego ucznia,
- pomoc dzieciom zagrożonym sieroctwem społecznym, z rodzin zastępczych i innych,
- pomoc rodzinom niepełnym w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- promowanie oraz stwarzanie warunków umacniania zachowań prozdrowotnych (właściwe odżywianie, informacje o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, profilaktyka narkomanii i AIDS itp.),
- wspieranie uczniów w trudnych sytuacjach osobistych i rodzinnych,
- inicjowanie działań profilaktyczno-resocjalizacyjnych wobec uczniów zagrożonych patologią lub niedostosowaniem społecznym,
- pomoc uczniom w rozwoju talentów, zdolności, zainteresowań i w decyzjach edukacyjnych.

Zaplanowana i realizowana praca wychowawcza z klasą następuje poprzez:

- odpowiednio dobraną tematykę godzin wychowawczych uwzględniając potrzeby i rozwój osobowościowy powierzonych dzieci,
- angażowanie rodziców w życie klasy, inspirowanie ich do współodpowiedzialności za rozwój dziecka i powierzone zadania,
- stosowanie urozmaiconych form pracy z uczniami i rodzicami: dyskusje, ankiety, indywidualne rozmowy, warsztaty, wycieczki, filmy, wywiady, spotkania z ciekawymi ludźmi, spotkania integrujące grupę,
- wspólne zajęcia i wdrażanie do samodzielnych działań,
- wdrażanie samorządów klasowych do aktywnego działania w zespole,
- uczenie samodzielności w podejmowaniu decyzji, odpowiedzialności za powierzone zadania,
- zwracanie uwagi na świadome przestrzeganie przez uczniów obowiązujących w szkole reguł zachowania, ich praw i obowiązków.

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o wysoki poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej w szkole,
- koordynuje, nadzoruje i organizuje działania wychowawcze w szkole,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Nauczyciele:

- wspierają swoją postawą i działaniami rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci.

Pedagog oraz psycholog szkolny:

- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczego szkoły,
- wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli i wychowawców
- dokonuje bieżącej analizy sytuacji opiekuńczo – wychowawczej w szkole oraz systematycznie przekazuje informacje dyrektorowi szkoły,
- kontroluje realizację obowiązku szkolnego,
- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami.

Rada Rodziców:

- podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy uczniom.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań uczniów, informując o fakcie nauczycieli,
- wspierają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCÓW Z RODZICAMI

- rodzice uczestniczą w życiu szkoły i klasy w wybranej i zadeklarowanej przez siebie dziedzinie, np. wychowawczej, kulturalnej (wycieczki, imprezy kulturalne), porządkowej, gospodarczej (pomoc w bieżących remontach, naprawach sprzętu szkolnego) itp.
- rodzice biorą udział w zebraniach klasowych, prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym,
- rodzice pozostają w stałym kontakcie z wychowawcą,
- rodzice stale współpracują ze szkołą w zakresie poprawy ocen, frekwencji, czy

- niwelowania trudności wychowawczych,
- rodzice dbają o odpowiedni strój i wygląd dziecka, zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole,
- rodzicom umożliwia się stałe podnoszenie swoich umiejętności wychowawczych poprzez udział w zajęciach na terenie szkoły i instytucjach współpracujących w tym zakresie ze szkołą.

CELE WYCHOWAWCZE SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO

Do zadań Samorządu należy:

- obrona praw i godności ucznia,
- aktywne uczestniczenie w życiu szkoły,
- organizowanie lub współorganizowanie imprez kulturalno – towarzyskich,
- wygospodarowanie i zarządzanie funduszami SU,
- redagowanie gazetki szkolnej,
- działalność dobroczynna na rzecz innych.

EWALUACJA

- monitorowanie skuteczności podejmowanych działań wychowawczych (sondaże, wywiady, ankiety itp.),
- analiza dokumentów klasowych i szkolnych,
- analiza zachowania uczniów,
- analiza frekwencji.

Sylwetka Absolwenta ZSO w Nysie

Naszą szkołę opuszczają absolwenci, którzy:

- są dobrze przygotowani do uczenia się na wyższym etapie kształcenia,
- potrafią korzystać z różnych źródeł wiedzy,
- znają swoje słabe i mocne strony,
- potrafią samodzielnie wykonywać przydzielone im zadania na miarę swoich możliwości,
- znają najważniejsze zasady prawidłowej komunikacji społecznej,
- znają podstawowe normy współżycia w grupie rówieśniczej,
- umieją ocenić i wartościować zachowania własne i innych,
- dbają o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych.

Program wychowawczy Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Nysie został zaktualizowany, a następnie przedstawiony i pozytywnie zaopiniowany przez Radę Rodziców oraz przedstawiony i zatwierdzony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej dnia 21 września 2016 r.